

KADER 2

Kwaliteitsnetwerk voor landbouwverkeer

Net als de provincie Zeeland werkt de provincie Fryslân aan een kwaliteitsnetwerk landbouwverkeer. Dit kwaliteitsnetwerk moet een netwerk van aaneengesloten wegen in de provincie vormen, waarover landbouwverkeer zich op een veilige manier en over grotere lengtes kan verplaatsen.

Aanleiding voor het opstellen van een kwaliteitsnetwerk landbouwverkeer zijn de bijzondere positie die landbouwverkeer in de provincie Fryslân inneemt, de ongevallen met landbouwverkeer en de ontwikkelingen van het landbouwverkeer. Landbouwvoertuigen worden steeds groter, zwaarder en sneller. Binnen de huidige wetgeving heeft een wegbeheerder slechts beperkte mogelijkheden met betrekking tot landbouwverkeer. Dat dit niet alleen een probleem voor Fryslân is, blijkt uit de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot de rijbewijsplicht voor bestuurders van landbouwvoertuigen en het mogelijk invoeren van kentekens voor landbouwvoertuigen.

Fryslân onderzoekt de mogelijkheden voor een kwaliteitsnetwerk voor landbouwverkeer. Dit kwaliteitsnetwerk bestaat uit het maken van afspraken met de omgeving over het gebruik van bestaande wegen, maar ook het realiseren van nieuwe infrastructuur. Het gaat hierbij om zowel gemeentelijke als provinciale wegen. Ook landbouwpasseerstroken kunnen hier als maatregel een rol van betekenis in spelen.

Uit de in dit artikel beschreven meetresultaten van de N358 blijkt dat het landbouwverkeer op de N358 vooral kortere afstanden aflegt over de provinciale weg. Dit is onder andere het resultaat van een goede bedrijfsverkaveling in de nabije omgeving. Een netwerk aan wegen lijkt dan ook overbodig. Uit het onderzoek naar het kwaliteitsnetwerk komt echter naar voren dat de schaalvergroting in de landbouw zorgt voor een transitie die feitelijk al gaande is. Ook is sprake van productspecialisatie per agrarisch bedrijf zodat men als regio zelfvoorzienend wordt in plaats van als bedrijf. Dit leidt tot het ontstaan van een aantal centrale locaties met een verzwaring van bestemmingsverkeer, zowel in aantal als in gewicht. Denk hierbij aan grasdrogerijen, voercentra, mestvergisters of loonbedrijven. Het transport blijft echter grotendeels uitgevoerd met landbouwtractoren. Wanneer deze centrale locaties gelegen zijn langs of nabij het kwaliteitsnetwerk, biedt dit voor de logistiek grote voordelen. Hiermee kan de bestaande infrastructuur zelfs leidend zijn voor de ruimtelijke ordening.

Uit besprekingen met betrokken partijen komt naar voren dat het verkeersgerelateerde probleem van landbouwverkeer door al deze ontwikkelingen veel breder en daarmee een maatschappelijk probleem is. Het onderzoek naar het kwaliteitsnetwerk heeft daarbij geleid tot bewustwording hiervan, bij zowel wegbeheerders als bestuurders van landbouwvoertuigen.

Medio 2012 hoopt Fryslân het kwaliteitsnetwerk landbouwverkeer gereed te hebben.